

Samenwerking CLB met diensten binnen IJH: kadertekst

Situering van deze tekst

Op vraag van de IROJ-gemandateerden wordt een kadertekst opgemaakt die voor de samenwerking met verschillende diensten binnen de hulpverlening geldt. Deze tekst geeft een aantal basisprincipes weer waaruit moet blijken tot waar de engagementen gaan van de CLB's ten aanzien van andere diensten. Deze principes kunnen ons houvast bieden in het overleg met andere partners.

We leggen de nadruk op lokaal overleg met de partners binnen de hulpverlening. Binnen dit overleg kunnen er duidelijk afspraken gemaakt worden rond de rol van elke partner. Tot waar gaat het engagement van de verschillende partners, binnen welke grenzen werken de diensten samen?

Als CLB werken we laagdrempelig en schoolnabij en vormen we een belangrijke toegang tot de jeugdhulpverlening. We hebben er dus alle belang bij dat verwijzingen vlot verlopen, dat er geïntervenieerd kan worden wanneer nodig en dat er ruimte is om te zorgen dat problemen die zich stellen opgelost en opgevangen worden.

Basisprincipes:

- Het CLB én de school structureren de zorg aan leerlingen vanuit een gemeenschappelijk kader: het zorgcontinuüm. Binnen het zorgcontinuüm onderscheiden we 4 fasen waarbinnen school en CLB elk een rol hebben. De individuele leerlingenbegeleiding als opdracht van het CLB situeert zich op fase 2 en 3 waar het CLB de regie neemt om de zorg naar de leerling te coördineren. Hierbij wordt de hulp altijd maximaal afgestemd op de leer- en leefcontext van de leerling.
- We refereren naar de uitgangspunten van handelingsgericht werken en mission statement: de leerling staat steeds centraal, we werken transparant, emancipatorisch en subsidiair.
- Na onthaal en vraagverheldering bekijken we samen met de betrokkenen of het al dan niet aangewezen is een handelingsgericht traject op te starten binnen het CLB.

- Als CLB werken we steeds met instemming van alle partijen. De werking van het CLB situeert zich binnen de vrijwillige hulpverlening.
- Vanuit onze functie brede instap onthalen we elke vraag om jeugdhulp, los van probleemgebieden én los van werkingsgebied.
- We verwijzen binnen de functie 'brede instap' nooit opnieuw door naar de functie 'brede instap' binnen een andere voorziening (CAW, Kind en Gezin, CLB). We verwachten dat er vanuit andere diensten brede instap ook niet doorverwezen wordt naar onze functie brede instap. We kunnen de andere diensten wel consulteren en/of doorverwijzen naar hun specifieke reguliere werking/typemodules.
- Brede instap is géén toegangspoort voor RTJ of crisishulp. Leerling/ ouders kunnen zich rechtstreeks tot de diensten RTJ wenden.
- Als we van andere partners een melding/vraag naar interventie krijgen, dan wordt dit steeds onthaald. Als we vinden dat hier stappen moeten in ondernomen worden, dan gaan we in overleg met ouders, leerling en betrokken partners en starten indien nodig een traject op. Alle betrokken hulpverleners maken afspraken wie wat opneemt.

Het aanbod van de CLB's

De CLB's zijn gevat door het decreet integrale jeugdhulp, maar dit gegeven vormt slechts een onderdeel binnen de totaliteit van hun opdracht en werking zoals neergelegd in het decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding en de hieruit voortvloeiende regelgeving.

De centra hebben een drieledige opdracht: preventie, schoolondersteuning en het leerlinggebonden aanbod. Het is gericht op 4 begeleidingsdomeinen: leren en studeren, de onderwijsloopbaan, het psychisch en sociaal functioneren en de preventieve gezondheidszorg.

Preventie heeft als doel problemen te voorkomen of te beperken, herhaling of escalatie te vermijden en/of negatieve gevolgen van problemen te verminderen door vroegtijdige, vraaggerichte en adequate hulpverleningsinterventies aan leerlingen.

Schoolondersteuning heeft als doel de interne leerlingenbegeleiding van de school te versterken, bijvoorbeeld door de deskundigheid van leerkrachten te verhogen.

Leerlinggebonden aanbod heeft als doel bij te dragen tot het welbevinden van de leerling met het oog op het vrijwaren of versterken van zijn leerproces of onderwijsloopbaan nu en in de toekomst. Het gaat om een vraaggestuurde werking naar leerlingen toe (op vraag van leerling, de ouders of de school) en het verplichte en verzekerd aanbod naar leerlingen toe (spijbelen, medische onderzoeken en inentingen).

Brede instap

- Brede instap = onthaal, vraagverheldering, informatie geven, verwijzing, los van probleemkenmerken
- Typemodule brede instap (is dezelfde definitie voor de 3 sectoren brede instap):
'Breed en laagdrempelig aanbod voor kinderen en jongeren, hun ouders, personen uit hun leefomgeving en in voorkomend geval hun opvoedingsverantwoordelijken met eender welke hulpvraag met het oog op het verstrekken van informatie, het verhelderen van de vraag, het versterken van de eigen krachten en als nodig het zorgvuldig verwijzen naar het meest passende antwoord, zowel in de jeugdhulp als daarbuiten.'
- Doel = de leerling/ ouders helpen minstens een stap voorwaarts te zetten.

Begeleiding vanuit een CLB

- De CLB-begeleiding vertrekt steeds vanuit een eigen (handelingsgericht) traject en kan niet losstaand van dit traject worden gevraagd door andere verwijzers. In die zin moet onze begeleiding anders gekaderd worden dan de 'typemodule begeleiding' vanuit andere sectoren.
- Wanneer onze eigen CLB-begeleiding geen antwoord kan bieden op de vraag, dan verwijzen we door naar het gepaste hulpaanbod. Daarbij volgt het CLB, in gedeelde verantwoordelijkheid met het gepaste hulpaanbod en afgestemd op het onderwijstraject en de leerlingbegeleiding, de leerling verder op om het schoolextern aanbod, de continuïteit en de opvolging te realiseren. Het CLB maakt de vertaling naar de schoolse context.
- CLB's doen aan kortdurende begeleiding, zoals omschreven in BVR, van leerlingen rechtstreeks en/of via hun ouders, opvoedingsverantwoordelijken en school
- Onze begeleiding kan geen antwoord zijn op de lange wachtlijsten vanuit andere voorzieningen.
- Onze begeleiding is geen overbruggingshulp.

Toeleiding naar niet-rechtstreeks toegankelijke hulp

- CLB leidt toe naar een MDT voor de opmaak van een A-document wanneer uit het eigen traject blijkt dat NRTJ nodig is.
- De MDT's verbonden aan CLB maken niet automatisch A-documenten op vraag van andere diensten op. We bekijken samen met de betrokkenen of er NRTJ nodig is en wie dan het A-document opmaakt.

- Als je een A-document opmaakt ben je contactpersoon-aanmelder tot wanneer de hulp vanuit een andere dienst wordt opgestart. In de tussenperiode wordt afgesproken tussen de betrokken hulpverleners hoe we vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid ondersteuning bieden aan de leerling/gezin en wie welke rol daarin opneemt.

Omgaan met vermoeden van verontrusting en verontrustende leefsituaties

- Dit is een uitdrukkelijke taak binnen het decreet IJH. Het gaat om een gedeelde verantwoordelijkheid tussen de verschillende jeugdhulpaanbieders.
- Een verontrustende leefsituatie is een situatie die de ontwikkeling van een minderjarige bedreigt doordat zijn psychische, fysieke of seksuele integriteit of die van één of meerdere leden van zijn gezin wordt aangetast of doordat zijn affectieve, morele, intellectuele of sociale ontplooiingskansen in het gedrang komen.
- Omgaan met verontrusting is een gedeelde verantwoordelijkheid waarbinnen het CLB zijn rol speelt. Dit betekent dat omgaan met verontrusting los staat van ons aanbod kortdurende begeleiding. Hier geldt dus geen beperking op het aantal sessies.
- We doen niet aan pure gezins-/contextbegeleiding. Daarvoor verwijzen we door naar gespecialiseerde voorzieningen.
- Hoe we omgaan met een aanmelding van verontrusting en hoe informatie uitgewisseld wordt met andere actoren, is terug te vinden in de fiches ‘Wat doet CLB bij het verkrijgen van informatie over (vermoeden van) verontrusting?’ Deze fiches zijn opgemaakt om over alle centra heen tot gelijkgerichte afspraken te komen en zijn enkel bedoeld voor intern gebruik.

NOOT

Bovenstaande tekst is opgemaakt gebaseerd op reeds bestaande documenten.

- *De centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) in de context van Integrale jeugdhulp = de basis voor deze nota.*
- *Afstemming typemodules begeleiding (ISC – 25 oktober 2016)*
- *Fiches: ‘Wat doet een CLB bij het verkrijgen van informatie over (vermoeden van) verontrusting?’*